

Samotne matki żyjące w warunkach ubóstwa. Poszukiwanie znaczeń nadawanych przez kobiety swojemu doświadczeniu z zastosowaniem interpretacyjnej analizy fenomenologicznej
mgr Anna Wasiak

Streszczenie:

Z dotychczasowych badań wynika, iż członkowie monoparentalnych rodzin są szczególnie zagrożeni ubóstwem i towarzyszącymi mu negatywnymi konsekwencjami. Mimo udzielanego im wsparcia, trudności dotyczą wielu sfer życia i mają często charakter długotrwały, a nawet międzypokoleniowy. W niniejszej pracy podjęto próbę pogłębienia rozumienia znaczeń, jakie swojemu doświadczeniu przypisują samotne, ubogie matki, by na tej podstawie poszukiwać nowych, skutecznych form pomocy. Za metodę badania odpowiadającą obranemu celowi uznano Interpretacyjną Analizę Fenomenologiczną, opartą na założeniach fenomenologii, hermeneutyki i idiografii. Przyjęto systemową perspektywę rozumienia rodziny i związane z nią założenia konstrukcjonizmu społecznego. Zgodnie z indukcyjnym charakterem badań postawiono otwarte pytania badawcze o sposób doświadczania przez matki swojego ubóstwa, macierzyństwa i istnienia swoich dzieci. Dodatkowo, aby scharakteryzować system rodzinny uczestniczek badania, zastosowano Skale Oceny Rodziny w odniesieniu do rodzin pochodzenia oraz zebrano dane socjodemograficzne w ankiecie. W badaniu uczestniczyło 15 samotnych matek, które z powodu ubóstwa mieszkały w Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Rekrutację przeprowadzono poprzez dobór celowy, dzięki czemu uzyskano grupę homogeniczną pod względem cech istotnych z perspektywy badanego fenomenu. Przeprowadzona analiza danych umożliwiła wyróżnienie 11 tematów i 31 odpowiadających im podtematów, opisujących doświadczenie uczestniczek badania. Uzyskane wyniki nie mogą zostać w prosty sposób zgeneralizowane na szerszą populację, lecz pozwalają na lepsze zrozumienie badanego, istotnego społecznie problemu. Sformułowano szereg implikacji praktycznych wynikających z analizy eksplorowanego fenomenu, kluczowych z perspektywy skuteczności wspierania samotnych, ubogich matek oraz wskazano kolejne kierunki badawcze.